

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 21 april 2026
Nummer voorstel: 2026/4

Voor raadsvergadering: 21 april 2026
Agendapunt : 4.8

Onderwerp:
Burgerraadsleden raadsperiode 2026 – 2030

Samenvatting

Het burgerraadslidmaatschap van de burgerraadsleden voor de raadsperiode 2022 – 2026 is, na de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026, van rechtswege vervallen. Met dit voorstel wordt het voor de fracties mogelijk gemaakt om voor de raadsperiode 2026 – 2030 burgerraadsleden te laten benoemen.

Inleiding

In de afgelopen raadsperiode was het mogelijk om maximaal twee burgerraadsleden per fractie te laten benoemen. Burgerraadsleden zijn niet-gekozen vertegenwoordigers van de fracties; zij hebben grotendeels dezelfde rechten en plichten als gekozen raadsleden: zij kunnen aanwezig zijn bij voor de raad georganiseerde (werk-)vergaderingen, opleidingen, etc. en daarnaast deelnemen aan de beraadslagingen in de Politieke Markten. Burgerraadsleden kunnen niet deelnemen aan de vergaderingen van de gemeenteraad.

Burgerraadsleden worden door de raad op voordracht van de fracties benoemd. Daar de zittingsperiode van een commissielid eindigt met het einde van de zittingsperiode van de raad dient de raad nu een besluit te nemen over het al dan niet toelaten van burgerraadsleden voor de raadsperiode 2026 - 2030.

Gewenst resultaat

De mogelijkheid creëren voor fracties om, gedurende de huidige raadsperiode 2026 – 2030, maximaal twee burgerraadsleden per fractie te benoemen die als vervanger van de gekozen raadsleden deel kunnen nemen aan de Politieke Markt.

Argumenten

De gemeenteraad kan commissies instellen voor ondersteuning en advisering. In de gemeente Steenwijkerland kennen wij de Politieke Markt als commissie. Zowel raadsleden als niet-raadsleden kunnen deelnemen aan de Politieke Markt. In Steenwijkerland worden niet-raadsleden burgerraadsleden genoemd.

De verdeling van de 29 raadsleden over de 10 fracties is divers: de grootste fractie heeft 7 zetels, de kleinsten 1 zetel. Er kan hierdoor een groot verschil in werkbelasting van de raadsleden in de verschillende fracties optreden. Met het toelaten van burgerraadsleden kunnen niet alleen de fracties worden ontlast, maar ontstaat ook de mogelijkheid om geïnteresseerde inwoners te betrekken bij de lokale politiek.

Juridische kanttekeningen

Op grond van artikel 82 Gemeentewet kan de raad raadscommissies instellen die de besluitvorming van de raad kunnen voorbereiden en met het college of de burgemeester kunnen overleggen. Een raadscommissie moet worden voorgezeten door een lid van de raad.

De raad dient, bij de samenstelling van een raadscommissie voor een evenwichtige vertegenwoordiging van de in de raad vertegenwoordigde groeperingen te zorgen. In de Verordening op de raadscommissie van Steenwijkerland 2023 is opgenomen dat een raadscommissie bestaat uit maximaal twee commissieleden per fractie.

De raad kan burgerraadsleden in commissies benoemen. Burgerraadsleden moeten, net als raadsleden, voldoen aan wat is bepaald in de artikelen 10, 11, 12 en 13 van de Gemeentewet. Om te beoordelen of burgerraadsleden voldoen aan de eisen van de wet moet een commissie vanuit de raad de geloofsbrieven van de kandidaten onderzoeken. Het onderzoek moet voorafgaand aan het raadsbesluit waarmee de burgerraadsleden benoemd worden uitgevoerd. Burgerraadsleden leggen na hun benoeming de eed of belofte af.

Financiële toelichting

Burgerraadsleden ontvangen, op grond van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, een vergoeding per bijgewoonde vergadering. Dit bedrag wordt jaarlijks door de Minister van BZK herzien aan de hand van de consumentenprijsindex. Per 1 januari 2026 is de vergoeding voor burgerraadsleden in gemeenten met 20.001 – 50.000 inwoners € 108,70 per bijgewoonde vergadering. Als bewijs van hun aanwezigheid bij een vergadering dienen burgerraadsleden ter vergadering de presentielijst te tekenen.

Op basis van de huidige vergaderplanning (nog 7 Politieke Markten in 2026), het maximum aantal burgerraadsleden per fractie (2 burgerraadsleden per fractie) maal 10 fracties in de raad van Steenwijkerland bedragen de kosten voor burgerraadsleden voor 2026 maximaal € 15.218,- (excl. de aan de oud-burgerraadsleden uitgekeerde presentiegelden over het eerste kwartaal 2026). Voor de jaren 2027, 2028 en 2029 zijn de kosten, uitgaande van jaarlijks 11 Politieke Markten en een jaarlijkse prijsindexatie van 3%, respectievelijk maximaal € 24.631,-, € 25.370,- en € 26.131,-. In het bestaande raadsbudget is hiervoor een limitatieve dekking beschikbaar. In het geval deze overschreden wordt, zal dit ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

Praktische invulling van het burgerraadslidmaatschap

- Aantal burgerraadsleden per fractie

Het staat iedere fractie vrij om al dan niet burgerraadsleden te laten benoemen. Mocht een fractie burgerraadsleden willen voordragen, dan geldt een maximum van twee burgerraadsleden per fractie, ongeacht de grootte van de fractie.

- Eisen aan burgerraadsleden

Een burgerraadslid moet voldoen aan dezelfde wettelijk eisen zoals deze voor raadsleden in de Gemeentewet (Gw) zijn gesteld. Een burgerraadslid moet daarom

- o ingezetene zijn van de gemeente Steenwijkerland (art. 10 lid 1 Gw)
- o 18 jaar of ouder zijn (art. 10 lid 1 Gw)
- o niet uitgesloten zijn van het kiesrecht (art. 10 lid 1 Gw)
- o indien geen onderdaan van een lidstaat van de Europese Unie, wel over een geldige verblijfstitel beschikken (art. 10 lid 2 Gw)
- o zijn of haar nevenfuncties openbaar maken (art. 12 Gw)
- o geen verboden betrekkingen vervullen (art. 13 Gw) en
- o geen verboden handelingen verrichten (art. 15 Gw).

Het staat fracties vrij om eventueel aanvullende eisen te stellen aan burgerraadsleden zoals bijvoorbeeld de eis dat een burgerraadslid lid moet zijn van de partij of op de kieslijst moet hebben gestaan.

- Rechten fracties en burgerraadsleden

Fracties bepalen zelf wie namens de fractie aanwezig is bij de verschillende activiteiten voor, door en namens de raad. Burgerraadsleden kunnen niet deelnemen aan raadsvergaderingen. Het burgerraadslidmaatschap is en blijft verbonden aan een bepaalde fractie. Een burgerraadslid kan zich niet afscheiden van de fractie en zijn of haar burgerlidmaatschap meenemen naar een andere fractie. Het is aan de fractie om een burgerraadslid eventueel gedurende de raadsperiode te vervangen.

- Aanwezigheid in de Politieke Markt

De raad bepaalt de samenstelling van de raadscommissies. Fracties moeten evenwichtig verdeeld worden over de commissies. Een raadslid kan zich voor één of meer agendapunten laten vervangen door een burgerraadslid.

- Vergoeding

Burgerraadsleden ontvangen, op grond van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, een vergoeding per bijgewoonde vergadering. Dit bedrag wordt jaarlijks door de Minister van BZK herzien aan de hand van de consumentenprijsindex. Per 1 januari 2026 is de vergoeding voor burgerraadsleden in gemeenten met 20.001 – 50.000 inwoners € 108,70 per bijgewoonde vergadering. Als bewijs van hun aanwezigheid bij een vergadering dienen burgerraadsleden ter vergadering de presentielijst te tekenen.

Burgerraadsleden dragen zelf zorg voor het melden van deze inkomsten bij de Belastingdienst.

- Voorzieningen

Burgerraadsleden krijgen toegang tot het informatiesysteem van de gemeenteraad van de gemeente Steenwijkerland. Zij kunnen voor hun werkzaamheden een laptop in bruikleen ontvangen.

Is het besluit openbaar?

Ja

Conceptbesluit:

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Voor de raadsperiode 2026 – 2030, onder de voorwaarden zoals genoemd in het raadsvoorstel, burgerraadsleden tot commissielid te benoemen.

Ondertekening:

De griffier,

De voorzitter,

A. ten Hoff.

H.K. de Groot

Raadsbesluit

Steenwijk, 21 april 2026

Nummer voorstel: 2026/4

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

b e s l u i t:

Voor de raadsperiode 2026 – 2030, onder de voorwaarden zoals genoemd in het raadsvoorstel, burgerraadsleden tot commissielid te benoemen.

De raad voornoemd,

de griffier

de voorzitter

A. ten Hoff

H.K. de Groot